

Fylkesmannen i Hordaland

Sakshandsamar, innvalstelefon
Jørgen Aarø, 55 57 20 46
Rune Johan Mikkelsen, 55 57 21 81

Vår dato
12.02.2013
Dykkar dato

Vår referanse
2013/1936 433.2
Dykkar referanse

Linn Hagesæter
Hakset 67
5915 HJELMÅS

Løyve til utsetting av utanlandske treslag til juletreproduksjon

Linn Hagesæter får løyve på bestemte vilkår til utsetting av utanlandske treslag på gnr. 205 bnr. 2, 3 og 6 i Lindås kommune.

Vi viser til søknaden vi mottok 4. februar 2013 om utsetting av utanlandske treslag til juletreproduksjon på gnr. 205 bnr. 2, 3 og 6 i Lindås kommune. Søknaden er vurdert i samarbeid mellom Fylkesmannen sin miljøvern- og klimaavdeling og landbruksavdelinga.

Saka er handsama etter forskrift av 25. mai 2012 nr. 460 om utsetting av utanlandske treslag til skogbruksføremål, med heimel i naturmangfaldlova. Dei miljørettslege prinsippa i naturmangfaldlova kapittel II ligg til grunn for sakshandsaminga.

Treslag og mengd

Det er totalt søkt om å plante ut 25 000 tre over fem år av følgjande treslag:

Norsk namn	Vitskapeleg namn	Del av tot.	Svartelistestatus
Fjelledelgran	<i>Abies lasiocarpa</i>	50%	Lav risiko (LO)*
Fraseredelgran	<i>Abies fraseri</i>	15%	Ikkje omtalt
Nordmannsedelgran	<i>Abies nordmanniana</i>	10%	Vil ikkje reproduser i norsk natur neste 50 år
Koreaedelgran	<i>Abies koreana</i>	5%	Lav risiko (LO)*
Serbergran	<i>Picea omorika</i>	20%	Ingen kjent risiko (NK)*

* Kategoriane NK og LO er ikkje del av svartelista, men er nemnt i publikasjonen Fremmede arter i Norge – med norsk svarteliste 2012 (Gederaas mfl. 2012)

På grunn av varierande tilgang på dei ulike tresлага frå leverandørar kan ikkje søkjær fastslå nøyaktig kor mange tre av kvar sort som skal plantast. Anslagsvis del av total mengd for kvart treslag er oppgitt i tabellen over. I tillegg til dei omsøkte tresлага opplyssar søkjær at ho kjem til å plante ut 1000-1500 vanleg norsk gran i året.

Utsettingsområdet

Garden ligg i eit åslandskap sør i Lindås kommune. Sjølve utsettingsområdet ligg i eit dalføre med ei bratt skråning mot Gjerdfjellet i vest og med Hagasethaugane i aust. Områda kring garden er for det meste fattig furuskog, men Gjerdfjellet er truleg ein viktig lokalitet for kystfuruskog (NaturbaseID: BN00015041). Dette området er ganske stort og samanhengande,

med spor etter spettefuglar i tillegg til registrerte hekkeplassar av havørn og hønsehauk. Omsyn til dette området er ikkje i konflikt med juletreplanting på garden nedanfor Gjerdfjellet, men vi nemner det her til opplysning fordi det er ein dei av dei same eigedomane.

Garden vart omdiagonert til juletreproduksjon i 2000 og leverte i fjar 4700 juletre til sal. Det totale arealet på utsettingsområdet er på 100 dekar, og er tidlegare fulldyrka eng og innmarksbeite. Ein del av området er oppdyrka myr. I dag er det tilplanta med dei omsøkte treslaga i tillegg til vanleg gran og engelmannsgran. Det er opplyst i søknaden at det veks ein del buskar og lauvtre på området som skal tilplantast, men den einaste raudlista arten er enkelte asketre som står spreitt på eigedomen. I Naturbase og Artskart er det utanom den nemnde kystfuruskoglokaliteten ikkje registrert viktige eller sårbare naturtypar, raudlista artar eller MiS-figurar.

Vurdering

Søknaden er grundig og utfyllande, og utsettingsområdet er tydelig avgrensa og oversiktlig etter det vi kan sjå frå kart og flyfoto. Det er ikkje registrert særskilte naturverdiar som krev ekstra omsyn forutan asketrea som søker sjølv nemner i søknaden. Utsettingane skal skje på område som allereie er etablerte juletrefelt.

Koreaedelgran er eit treslag som produserer kongler frå ung alder, allereie frå treet er 1-2 meter høgt kan det bere kongler. Etter korrespondanse med fagpersonar i Norsk institutt for skog og landskap (SL) veit vi at det ikkje finst mykje skriftlig materiale om erfaringar med treslaget frå Noreg. Lite er kjent om konglane kan produsere frø så tidlig og om frøa i så fall er spiredyktige, men spreiingsevna er truleg liten når trea er så unge og små. SL trekk fram at treslaget er gitt vurderinga *lav risiko* i publikasjonen *Fremmede arter i Norge – med norsk svarteliste 2012* (Gederaas mfl. 2012). Likevel ber vi søker om å halde ekstra oppsyn med dette treslaget når det byrjar å bere kongler.

Når det gjeld mengda av dei ulike treslaga forstår vi at dei kan avvike frå dei prosentvisse anslaga oppgitt i tabellen over. Søker driv med juletreproduksjon på heiltid, og har gode moglegheiter for å halde oppsyn med eigedomen og føre tilsyn med utplantingane. Ingen av dei omsøkte treslaga er svartelista, og trea skal hoggast før frøsetjing eller før det oppstår spreiingsfare. I tillegg må alle tre fjernast når produksjon av juletre på eigedomen vert avvikla. Dette gjer at det ikkje betyr mykje kva for treslag som vert planta så lenge vilkåra i løyvet vert følgde.

Den einaste raudlista arten som er kjent på eigedomen er ask, og denne er registrert som nær trua på den norske raudlista. Dette skyldast at ask er ramma av ein sjukdom som gjev grunn til ein forventa nedgang i populasjonen (Artsdatabanken 2010). På grunn av dette er det ønskjeleg at friske asketre på eigedomen får stå.

Vår vurdering er at saka er godt nok opplyst til å fatte eit vedtak jf. kravet til kunnskapsgrunnlaget og føre-var-prinsippet i naturmangfaldlova §§ 8 og 9. Vi kan ikkje sjå at produksjon av juletre på dei omsøkte areala vil medføre uheldige følgjer for naturmangfaldet.

Utsetting av utanlandske treslag til juletreproduksjon i områda som er avteikna i kartvedlegget vil ikkje medføre ytterlegare belastning på naturmangfaldet utover det som er tilfellet i dag, jf. naturmangfaldlova § 10 om økosystemtilnærming og samla belastning.

Etter naturmangfaldlova § 11 skal kostnadane ved å hindre eller avgrense skade på naturmangfaldet berast av tiltakshavar. Dersom brot på vilkåra i løyvet fører til skade på stadeige naturmangfald må tiltakshavar bere kostnadane for å rette opp i dette.

Val av driftsmetodar og teknikkar skal etter § 12 ta best mogleg omsyn til naturmiljøet, slik at resultatet gjev dei beste samfunnsmessige resultata. Utover dei føringar som følgjer av anna lovverk, som til dømes for bruk av sprøytemiddel, har vi ikkje spesielle merknadar til dette i denne saka.

Vedtak

Linn Hagesæter får løyve til å sette ut utanlandske treslag til juletreproduksjon på gnr. 205 bnr. 2, 3 og 6 i Lindås kommune på følgjande vilkår:

- Løyvet gjeld for dei omsøkte områda i kartvedlegget.
- Løyvet gjeld for 25 000 tre over 5 år med anslagsvis fordeling:
  - 50% fjelledelgran
  - 15% fraseredelgran
  - 10% nordmannsedelgran
  - 5% koreaedelgran
  - 20% serbergran
- Friske asketre på eigedomen bør ikkje hoggast.
- Fjelledelgran, fraseredelgran, nordmannsedelgran og serbergran må hoggast i god tid før dei set frø.
- Koreaedelgran må hoggast innan 15 år.
- Koreaedelgran må få ekstra oppsyn etter at trea byrjar å bere kongler.
- Rutinar for å sikre hogst før frøsetting må verte etablerte, og dokumentasjon på dette må visast fram ved eventuelle tilsyn.
- Dette dokumentet må gjerast kjend og overført til ny grunneigar ved eventuelt eigarskifte.
- Dersom juletreproduksjon på eigedomen vert avvikla må trea hoggast.

Klageadgang

Vedtaket kan påklagast innan tre veker, jf. forvaltningslova §§ 28 og 29. Klaga skal stilast til Direktoratet for naturforvaltning, men sendast til Fylkesmannen i Hordaland, jf. forvaltningslova § 32.

Med helsing

Kjell Kvingedal e.f.
seksjonsleiar

Jørgen Aarø
rådgjevar

Brevet er godkjent elektronisk og har derfor ingen underskrift.

Kjelder

Artsportalen – med rødlista (<http://www.artsportalen.artsdatabanken.no/>). Besøkt 8.2.2012.

Gederaas, L., Moen, T.L., Skjelseth, S. & Larsen, L.-K. (red.) 2012. *Fremmede arter i Norge – med norsk svarteliste 2012*. Artsdatabanken, Trondheim.

Norsk institutt for skog og landskap – e-postkorrespondanse

Kopimottakarar

Direktoratet for naturforvaltning

Kvam herad

WWF og SABIMA har bede om innsyn i sakar om utsetting av utanlandske treslag og får difor kopi av løyvet.